

(3.)

ISAGOGE
IN
LINGVAM ARABICAM
AD DVCTVM
PRAESTANTISSIMORVM GRAM-
MATICORVM
RECOGNITA ET AVCTA
A
CHRISTOPHORO CELLARIO.

CIZAE
Sumtibus Io. Bielckii exscripsit Fr. Hetstadius
Anno M DC LXXXVI.

4. II. 120. 121.

Edwardus Pococke, Oxoniensis,
Orat. de Poesi Arabica.

Monent ipsi Arabes, esse Gramma-
ticam *صحة العلام* Disciplinarum
sal, cuius nimia aspersio, cauendum
est, ne palatum exulceret.

GRAMMATICAE ARABICAE

CAPVT I

DE LITTERIS ET LE- CTIONE.

Litterarum Arabicarum

Sim- plex.	Forma		Nomen		Valor
	Connexa in medio.	Finalis ab- soluta.	Finalis connexa.		
ا	ا		ا	Eliph	ʾ
ب	ب	ب	ب	Be	B
ت	ت	ت	ت	Te	T
ث	ث	ث	ث	Thse (The)	T blæsum. (θ)
ج	ج	ج	ج	Gfim (Gim)	G Gall. al. G
ح	ح	ح	ح	Hha	h
خ	خ	خ	خ	Cha	χ
د	د	د	د	Dal	D
ذ	ذ			Dhfal (dhal)	D blæf. (al. δ)

ر	ر			Re	R
ز	ز			Ze (<i>Zain</i>)	Z
س	س	س	س	Sin	S
ش	ش	ش	ش	Schin	Sch
ص	ص	ص	ص	Sād	V (S)
ض	ض	ض	ض	Dād	V blaf. (D)
ط	ط			Ta	T
ظ	ظ			Da	D
ع	ع	ع	ع	Ain	V
غ	غ	غ	غ	Gain	G
ف	ف	ف	ف	Fe	F
ق	ق	ق	ق	Cquaf	P
ك	ك	ك	ك	Kef	K
ل	ل	ل	ل	Lam	L
م	م	م	م	Mim	M
ن	ن	ن	ن	Nun	N
و	و	(consona)		Wau	W
ه	ه	ه	ه	He	H
ي	ي	ي	ي	Ie	J

Varius Ductus & Connexio.

Sunt & aliæ quædam earundem litterarum figuræ, nempe — est م , & ش ث , sed hæ rarius vsurpantur. *Je* finale sæpe reflectitur ita ي , præsertim in Particulis في , id est في id est علي , علي id est في vel هي &c.

Lam se ad *Elif* accommodat extra connexionem ita: لا vel لا ; in connexionem hoc modo لا : Pariter ad ح , nempe ح , quod idem est, ac ح : & ad *Mim* sic م , & in connexionem م : & ad ك hoc modo, ك id est, ك &c.

Mim circulari & rotundo ductu pluribus accommodatur litteris, e. g. م , م , م & connexum م , م , م , م , م , م , م , م , م , م &c. quibus in fine cauda, addi potest h. m. م , م , م , م &c. Dilatantur ornatus causa quædam litteræ ad spatium complendum, vt م , م , م , & reflexum م vt م م م Aliis quoque litteris interponi potest lineola, vt م &c.

Litteræ ح , tam in fine, quam in medio, præcedentes litteras connexibiles vel attollunt, vel superne connectunt, vt م , م , م , م , م , م , م , م , م &c.

Ex sinistra parte inconnexibiles sunt hæ sex ا د ا ا ا ا .

Etiam ي finale varias connexiones præbet, vt ي i. e. ي ي i. e. ي ي i. e. ي ي &c.

Potestas Litterarum.

Quædam litteræ sunt dubiæ pronunciationis, vt supra in ت ن & ض notauimus: prior ibidem valor est Erpenii; posterior Maronitarum.

ن ante ب sonat M, vt ⁵عَنْبَرٌ *ambaron*: ante لومبر ⁵لومبر accipit sonum sequentis, vt مِرَابٍ ⁵مِرَابٍ *mirabin*, quod manuscripti libri rubra littera superscripta significant.

Diuiduntur etiam litteræ in XIV Solares, ت ن د ن ت ن ن ن ن ن ن ن ن ن ن, quæ sunt ipsæ Ebræorum Dentales & Linguales, *Datleneth* & *Zafzerasch*: & totidem Lunares reliquas: quæ diuisio necessaria est ad lectionem Articuli ل, nempe si hic Articulus dictioni præfigitur, cuius prima littera est vna ex Solaribus, debes in scribendo Wesla ponere super Elif, & Tesdid super Solarem: in legendo autem totum Articulum absorbere, & Solarem duplicare. e. g. نَامُوسُ الرَّبِّ *namuso-rrabi*, i. e. *lex Domini*. Ante lunarem initialem solum ل in Articulo pronunciat, sed sine Vocali, v. g. عَلِيُّ الْمَرْجِ *ala-lmargi super prato*, Psal. 23, 1.

☉ finale, si superne duo puncta recipit, (qualis fere est terminatio Fœminina) pronunciantur vt T. e. g. مَدِينَةٌ *Medinaton, ciuitas*, مَكَّةُ *Meccato, vrbis nomen*.

Vocales.

Vocales tres sunt, quarum duæ cum ex situ iudicentur, singulis litteram **ب** adiunximus, vt superior inferiorue positio dignosci possit, nempe

ب *Fatha* A

ب *Kesre* E (I in fine & ante **ي**)

ب *Damma* O (U ante **و** quiescens)

Hic valor est ex sententia Maronitarum, Gabrielis Sionitæ & Ioannis Hefronitæ, qui Erpenium notant, quod Fatha per E sæpe pronunciet. His respondit ipse Erpenius in *Historia Iosephi præfixo Alphabeto Arabico*. Scilicet id voluit doctissimus Erpenius, vt Fatha (Fätha) A clarum sonet, & Damma O purum, cum ponuntur supra vltimas dictionum litteras, aut supra **ظ** **ع** **ق**, & Fatha A circumflexum, si in Eliph quiescat; in ceteris Fatha ad E; Damma ad U inclinet, e. g. **ك** **ل** **ب** Kelbon, cor: **ك** **ف** **ر** cufron, *infidelitas*. Sed tironibus puto sufficere posse Maronitarum sententiam, ad quam & Cl. Hottingerus in *Gram. Harm.* maiori ex parte accedit; præsertim quod multo facilior est, nec auctoritate destituitur.

Pariter Kesre Erpenio semper est I, simplex quidem, si absolute scribitur; circumflexum & productum, si cum quiescente **ب** coniungitur, quod improbant Maronitæ p. 18. *Gram. Arab.* Sed ab Erpenii partibus plures stant, etiam Edmundus Castellus, Anglorum in orientali litteratura facile doctissimus.

Diph-

Diphthongi.

Ad *Diphthongos* quod attinet, apud plurimos Grammaticos altum de illis silentium est: quidam aliquid analogum Diphthongis admittunt in *اي* 'ai, & *او* 'au, vt *عَلَيْ* ⁵⁰¹ *alai*, *يَوْم* *iaumon*, quod doctrinæ & methodo non mediocriter inferuit. Interim plurimi contendunt v. g. *رَمَى* *rama* non *ramai*, &c. legendum esse.

Nunnatio Vocalium.

Ad ultimas dictionum litteras geminatae Vocales hoc modo $\frac{=}{=}$ $\frac{=}{=}$ nunnantur, seu valent *an*, *on*, *in*, sed primæ (nisi consonans eius sit ä aut =) postponitur semper *ا*, sine vlllo soni augmento, hoc modo: *بَا* *ban*, & sic quoque *ي* ei postpositum instar *ا* quiescit, vt *هُدَى* *Hudan*. Arabice Nunnatio *Tanwin* vocatur, id est *تَنْوِين* *appositio*, adiectio litteræ *Nun*, a *نَوْن* *Návvana*, *apposuit* litteram *Nun*,

Notæ Orthographicæ.

Sunt *Hamza* ء

Wesla ~

Medda ~

Schafma *Giesma* ع vel •

Tesdid ء

Hamza est nota litteræ *Elif* mobilis, vel absentis, arguitque, *Elif* esse radicale, ideoque mobile, vt *أَنْ*, *سَوْءٌ* &c. Si litteris *و* & *ي* superscribitur, notat illas pro *Elif* mobili positas esse.

Wesla est nota Elif initialis quiescentis ita, vt sequens consona Giesmata cum præcedentis vocis Vocali vltima vniri debeat, v. g. **قَلْبُ الْمَالِكِ** Kalbo-lmaliki, *cor regis*. Po-

nitur autem *Wesla* potissimum super **ا** Articuli **اَل**, Pronominis **الذي** *qui*, & certorum quorundam Nominum, vt **أَبْنُ** *filius*, **أَسْمُ** *nomen* &c. & super **ا** initiale Verborum Imperativorum Actiuorum, & Præteritorum polysyllaborum. Hoc dicitur *Elif Vnionis*.

Medda, apponitur **و** Elif quiescenti ante Hamza, idque producit; etiam loco Elif impliciti; & super abbreviaturas, vt **سُـوْ** *caelum*, **هَذَا** pro **هَـاَذَا**, *iste*, **بـَـ** &c.

Giesma nota est syllabæ compositæ, perinde ac *Scheua*, quiescens apud Ebræos; omnibusque litteris superaddi potest. Quiescentibus autem **ا و ي** minus bene appingitur, nisi radicales sint & natura sua mobiles.

Tesdid est nota duplicatæ litteræ, instar Ebræorum *Dagesch* fortis. Estque vel *Necessarium*, quod adscribitur litteræ immediate ante se Vocalem habenti, v. g. **سـسـ** &c.

vel *Euphonicum*, cuius littera ante se habet consonam Vocali destitutam, quæ ob id inter legendum perit, inque eius locum altera pars geminatæ succedit: idque fit ab initio post Nun

Giesmatum, vel in Vocali Nunnata latens, vt **مِنْ رَبِّهِ** mirrabihi, a domino suo, **قَلْبُ مَطْهَرٍ** Kalbom mutahharon,

cor mundum; vel litteræ **ن** mediæ aut finali post **و** imponitur, indeque vocatur *Deltale*; aut litteræ Solari post Articulum **اَل** adscribitur, cuius **و** tonum suum sequenti Tesdidatæ cedit.

e. g.

e. g. ^{وَلَدَتْ} *Walatta*, ^{أَلَرَّبُّ} *Arrabbo*, & hoc vocant Tefdid *Lambdale*. Superfcribitur autem Tefdid omnibus litteris: Erpenius & Maronitæ Elif excipiunt; sed Castellus *col. 5. Gram. Harm.* ne Elif quidem excipiendum esse cenſet.

Tonus & Diſtinctio.

Tonus nunquam eſt in vltima: Diſſyllaba attollunt priorem; Polyſyllaba antepenultimam, niſi penultima producat per quieſcentes ^{أَوْ} *أَوْ*, aut per Tefdid, vel Gieſma, vel Medda: tunc enim accentus penultimam occupat.

Elif, productionis nota, interdum excidit, & in accurate ſcriptis libris perpendicularare Fatha id ſignificat, v. g.

^{عُتْمَانُ} *Otmâno*, *Otmannus*, ^{رَحْمَانٌ} *rehhmânon*, *miſericors*; ^{زَمَانٌ} *Zamânon* *tempus*; ^{سَلَامٌ} *ſalâmon*, *pax* &c.

Dictionum per Elif Vnionis coniunctarum, vltima ſolum attenditur, vt ^{بِسْمِ اللّٰهِ} *bismi-llahî*.

In diſyllabis etiam quantitatis & accentus ratio habenda, nec producta Vocalis cum breui confundenda, v. g.

^{مَاتَ} *mâta*, *mortuus eſt*: at ^{مَاتِي} *mâta*, *quando*.

Diſtinctiones Arabibus ſunt variæ, nempe præter punctum craſſum rubrum, quo frequentiffime in MStis vtuntur, habent etiam ☉, ✱, ✶, ✷, ✸, ✹, ✺ &c. iisque cum maiores, tum minores inciſiones, ſi opus eſt, ſignificant.

CAPVT II DE ARTICVLO.

Articulus **ا** Nominibus Appellatiuis additur, & quidem in vtroque tum Numero, tum Genere, cum restringenda sunt & ad certum quid determinanda: atque sic respondet Ebraeorum *He Emphatico*.

Quod si vox incipit a Solari, supra p. 5 diximus, pronuntiationem **ا** in illam mutari, & suam Vocalem abiiicere, & cum præcedentis dictionis Vocali vltima legi, etiamsi quiescentes **ي** & **ا** (in fine præcedentis vocis) præcesserint.

Lam huius Articuli saepe abiiicitur sequente alio *Lam*, initiali radicali: at præcedente *Lam* Datiui, etiam abiiicitur *Elif* Articuli. v. gr. **اَللَّيْلِ** *nox*, **لَيْلٍ** *nocti*, **لِلَّهِ** *Deo*, in quibus vltimis Articulus prorsus excidit.

Elif Radicale post Articulum interdum compendii causa, in voce per se nota, abiiicitur, vt **اَللَّهُ** *Deus*.

Neque status Constructionis, (*Regiminis*) neque Suffixionis, Articulum admittit, e. g. **عَبْدُ اللَّهِ** *seruus Dei*, **عَبْدَهُ** *seruus eius*.

CAPVT IIIII DE NOMINE.

NOMEN *auctum* differt a *nudo* per litteras seruales, & quidem *ab initio* ت, م, س, quæ vltima nunquam sola feruit, sed additâ sociâ ad normam Coniugationis Decimæ: *in fine* ب; *in principio & fine* ن. Exempla infra varie occurrent.

Genus Nominis.

GENVS est vel *Masculinum*, quod per se patet: vel *Fœmininum*, quod partim *significatione*, vt Nomina mulierum, regionum, vrbium, geminatorum membrorum, (يد⁵ *manus*, عين⁵ *oculus*, &c.) partim *terminatione* seruari⁵ cognoscitur, quæ Masculinæ formæ, nulla mutatione facta, affigitur, vt رجل⁵ *vir*, رجله⁵ *virago*, طيب⁵ *mulier*: طيب⁵ *bonus*, طيبة⁵ *bona*.

Etiam quæ terminantur in ا⁵ Elif seruale: aut in ع⁵ seruale instar Elif quiescens, Fœminina sunt, & alia quædam vsu cognoscenda, e quibus præcipua sunt أرض⁵ *terra*, خمر⁵ *vinum*, بئر⁵ *puteus*, نار⁵ *ignis*, نفس⁵ *anima*, نس⁵ *sal*, ريح⁵ *ventus*.

Numerus Nominis.

NVMERVS Singularis (in Nominatiuo) in 2 plerumque definit:

Dualis in **ان** *ani*, vt **رَجُلَانِ** *duo viri*. Finales **و** & **ي** tunc mouentur, & **ا** seruire in **و** mutatur: Fœmininorum autem terminale **ة** mutatur in **ت**, vt **مَدِينَتَانِ** *due ciuitates*.

Pluralis formæ *sanæ* (perfectæ & regularis) in Masculino est **ون**, vt **نَبِيُونِ** *prophete*: Fœmininorum in **ات** definit, vt **نَبِيَات** *prophetisse*, ex Singulari **نَبِيَةٌ** *prophetissa*.

Formæ *fractæ* (imperfectorum) Pluralis potius ex Lexicis discendus est, quam ex Regulis, id quod maxime de trilitteris eorumque Fœmininis intelligendum, quibus XXII modos Plurales attribuit Erpenius, quorum potiores infra in Glossario enumerabimus: quadrilittera autem Nomina Elif quiescens adsumunt post secundam litteram, & secundum, Vocales fiunt formæ **مَدَاخِلُ** *vestibula*.

Casus & Declinatio.

CASVS sunt tres, *Nominatiuus*, *Genitiuus*, & *Accusatiuus*: nam *Datiuus* & *Ablatiuus* sub *Genitiuo* latent,

Singularis habet in Nominatiuo ون on

Genitiuo ين in

Accusatiuo ان an

Dualis in Nominati ان ani

Genit. & Accusat. ين aini

Pluralis Sanus Masculinus Nominatiuo ون una

Gen. & Accus. ين ina

Fœmininus Nominatiuo ات aton

Gen. & Accus. ات atin

Vocatiuus (sine Pronomine *mi*, *meus*) per Accusatiuum concipitur: aut in Nominibus Propriis, & Appellatiuis Articulo determinatis, per Nominatiuum: interdum etiam, extra Articulum, per Nominatiuum, at absque Nun vocali.

Dignoscitur autem ex Interiectione يا.

Nunnationis abiectio.

NUNNATIO, quæ in declinando præcipuas partes facit, abiicitur, manente Vocali,

1. Si vox habet Articulum ال præfixum.
2. Si sequens vox Articulum habet.

3. Si Vox in Regimine ponitur.
4. Propter Suffixa, vt كِتَابُهُ liber eius.
5. Si ex Nominatiuo fit Vocatiuus, vt يَا رَبِّ
o Domine.

Inuariabilia Nomina.

Haec de Nominibus, quæ *Variabilia* vocantur: sunt & alia *Inuariabilia*, quæ Nunnationem non admittunt, & in Nominatiuo vtriusque Numeri in Damma; in Genit. & Accusat. in Fatha desinunt, vt أَسْوَدٌ niger. أَسْوَدٌ nigri, nigro, nigrum. مَسَاجِدٌ templa, مَسَاجِدٌ templorum, templis, templa.

Sunt autem *Inuariabilia* Nomina (1) Adiectiua Positiua & Comparatiua formæ أَكْبَرُ أكبر, vt أَحْمَرُ ruber, أَكْبَرُ maior, maximus. (2) Adiectiua terminata in اُن seruille, quæ Fœmininum non formant in ت, vt غَضَبَانٌ iratus, غَضَبِي irata. (3) Terminata Elif seruili, vel مِي seruili quiescente instar Elif, vt صَفْرَاءٌ flaua, ذِكْرِي recordatio. (4) Nomina Propria plurima, vt يَعْقُوبُ Iacob, فِرْدَوْسُ Paradisus, &c.

Huc pertinet etiam formatio Pluralis fracti, qui Nunnatione

tione destituitur, & pariter, ac Sana, Diptota in Plurali sunt, quæ ex Fractis ita formantur, vt exemplo **مَسَاجِدُ** *templa*, modo ostendimus. Quorum Nominatiuus Pluralis in Damma exit, Genitiuum & Accusatiuum in Fatha formant, vt, **أَصَاغِرُ** *minores*, Gen. & Accus. **أَصَاغِرٍ**, quanquam & hoc nomen perfecte, more Sanorum, in Plurali formatum reperiatur. Quod si Pluralis fractus Nunnationem admittit, integre declinatur vt Singularis, per **ة** in Nominatiuo, **ِ** in Genitiuo, & **َ** in Accusatiuo.

Status Constructus siue Regimen.

REGIMEN seu vox constructa abiicit Nun, & si est Casuale, (id est, **ة** **ِ** **َ**) manet Vocalis A, I, O: & consonans (nempe **ن**) simul Vocalis eius perit, v. gr.

بَنُو اللَّهِ *liber Moysi*: **كُتِبَ مُوسَى**
filiis Dei, ex Plur. **بَنُونَ** *filiis*.

Quamuis autem in priore Constructionis voce sic satis signent Arabes, vt Regimen intelligi possit: tamen sequentem vocem simul in Genitiuo Casu efferunt.

Tria Nomina, **أَبٌ** *pater*, **أَخٌ** *frater*, **حَمٌ** *socer*, quiescentem assumunt, in Nominatiuo quidem **و**, in Genitiuo **ي**, in Accusatiuo **ا**. e. g. **هُوَ أَبُو دَاوُدَ** *is est pater Davidis*: **رَأَيْتُ أَبَا دَاوُدَ** *vidi patrem Davidis*.

Comparatio.

COMPARATIO fit a Positiuo, ا præfixo, & super primam Radicalem Giesma scripto: terminatio est Damma. Superlatiuus est ipse Comparatiuus, sed absolutus; at Comparatiuam vim habet, si particula من (مِنْ) præ, sequatur.

vt أعظم maximus: أكبر من الملك maior rege.

CAPVT IV DE AFFIXIS.

Quemadmodum ceteris orientalibus, ita Arabibus quoque *Affixæ* litteræ sunt, quæ integrarum particularum vices sustinent. Quæ *præponuntur*, Præpositionum, Aduerbiorum, Coniunctionum aut similium officio funguntur: *postpositæ* Pronominum, perinde ac apud Ebræos, partes implent. De vtraque classe distincte agemus.

Præfixa.

أ interrogantis & vocantis, vt أليس nonne? أو يوسف! Per Fatha affigitur.

ب in, cum instrumenti, per, sicut apud Ebræos, per Kesre adhæret. e. gr. ببيت المقدس in templo (quanquam

sæpius particula في in adhibetur, vt في الهيكل

بأبي, cum gladio, Luc. II. 46) بسيفي

per patrem meum.

ن cum nomine Dei iurandi vim habet, vt تَاللّٰه per Deum. Eandem formulam cum ب etiam efferunt, بِاللّٰه per Deum.

س post, per Fatha, Futurorum proprium: Quod enim Orientales Præsenti Tempore carent, eiusque loco Futurum sæpe substituunt; Arabes, cum expressius Futurum significandum est, س præponunt, qua littera a Præsentis notione remouetur, & soli Futuro adstringitur. v. g. س يَنْصُرُ adiunabit. Pro س interdum est integra particula سَوْفَ, ex qua littera illa videtur desumpta.

ف ac, dein, per Fatha. vt فَاَنَا ego. Cum Imperatiuo igitur. Sæpe etiam redundat, præsertim initio sententiæ.

كٍ sicut, vt كَ Ebræorum, per Fatha. v. g. كَرَجٍ sicut vir. Sæpius vtuntur كَا separatim.

لٍ Datini nota, vt لَرَبِّ domino. item ad, propter, vt Ebræorum Lamed. Atque ita Kefre habet. Cum Fatha autem vel abundat, vt اِنَّ اللّٰهَ لَقَدِيرٌ v-tique Deus est potens: sic Deus لَغِي السَّمَاءِ in caelo: vel, si Præterito præfixum est, vertit illud in Optatiuum. Etiam cum Suffixis Fatha amat, vt لَكَ tibi.

و, *etiam*, per Fatha. Differt a و, quod hoc (Fe) ordinem significat, ac per *deinde* etiam exponi potest: و sine ordinis respectu copulat. Etiam iurandi formulis inseruit, vt و رَبِّ per *Dominum*. Accusativum si regit, comitatum significat siue *Cum*.

Suffixa siue Pronomina inseparabilia.

EGO, MEVS

Commun. ي

(Verbale في)

TV, TVVS

Masc. ت
Fœm. تي

ILLE, SVVS

Masc. ه
Fœm. ها

NOS, NOSTER Commun. نا

VOS, VESTER

Masc. ك
Fœm. كن

ILLE, SVVS

Masc. ه
Fœm. هن

Habent etiam Arabes Suffixa II & III Personæ Dualis Numeri, Communis Generis, nempe

VOS DVO vel DVAE كُتِبَا

ILLI DVO vel DVAE هُتِبَا

* Differunt Suffixa respectu significationis, vt apud Ebræos & ceteros orientales. Nam cum Nominibus sonant possessiue: cum Verbis & Particulis, personaliter.

Modus Suffigendi.

1. Arabes inter Suffixa *Nominalia* & *Verbalia* non distinguunt, excepta I Persona Sing. quæ in Nominibus ي, in Verbis في postulat. Ceterarum personarum Suffixa, supra recensita, Nominibus & Verbis sunt communia, eorumque vsus ex Ebræa aliisque orientalibus linguis fatis notus est.
2. Omnia Suffixa simpliciter affiguntur sine peculiari glutine, excepto ي I Personæ Sing. quod Kesre in præcedente littera requirit. vt إِلَهِ Deus meus: في autem Verbale regulam stricte sequitur, vt نَصَرَني inuit me.
3. Kesre ante fe mutatur in Fatha super ي, si hoc affigendum est terminantibus in litteras ا و ي Vocali destitutas. vt خَطَايَا peccata, خَطَايَايَ peccata mea. فِي in me, إِلَيَّ ad me, in quibus Particulis alterum ي extruditur & per Tesdid compensatur.

* Valet etiam, si vel ن sequatur Vocale Dualis Numeri, aut Pluralis Sani. e. gr. **عَلَامَانِ** duo pueri, **عَلَامَايَ** duo pueri mei, **عَلَامَيْنِ** duorum puero-
rum, **عَلَامِي** duorum puerorum meorum, **مُسْلِمُونَ**
fideles, **مُسْلِمِي** *fideles mei*, & *fideliū meorum*,
quia و Nominatiui Pluralis Sani mutatur in *fe* post
Kefre, vt non differat a Casu obliquo.

4. Nun Casuale tollitur ante Suffixum: **مَلِكُهُ** *rex eius*:

etiam Vocale Pluralium Sanorum, vt **بَنُوكَ** *filiū tui*.

5. 8 Fœminina terminatio propter Suffixa mutatur in ت,
vt **أَمِيَّتُكَ** *amita tua*, **صَلَاتِي** *pre-
catio mea*.

6. Elif finale otiosum post و feruile tollitur in suffixione, vt
حَارَبُونِي *oppugnarunt me*.

7. Terminatio Verbalis II Plur. Præt. **تُمْ** assumit و ante
Suffixa. e. g. **تَصْرَفْتُمُوهُ** *adiuistis eum*.

8. 8 & 9, & huius cognatum Fœmininum **هِنَّ** ac Dua-
le **هُنَّ**, Damma in Kefre mutant ob antecedens vel
Kefre,

Kesre, vel ي Vocali destitutum. vt **رَبِّهِ** a Domino suo, **فِيهِ** in eo, **عَلَيْهِ** super eo.

Suffixio irregularis.

Tria Nomina **أَبٌ** pater, **أَخٌ** frater, **سَوْءٌ** socer, ante suffixa quiescentem assumunt, in Nominatiuo **و**, in Gen. **ي**, in Accus. **أ**, vt **أَبُوكَ** pater tuus, **دَمُ أَخِيكَ** sanguis fratris tui, **وَلَدَتْ أَخَاهُ** peperit fratrem eius. Excipe I Personam Singularis, vt **أَبِي** pater meus, quæ regularis est.

A Verbalis I Personæ suffixo interdum **ي** abiicitur, vt **أَنْصُرُونَ** adiuuate me.

Paragoge.

PARAGOGE Arabibus vix alia est, quam littera **ن**, quæ soli Futuro accidit, cum rem futuram quodammodo petit, quod fit interrogando, imperando, vel optando. (De **م** vide Cap. sequente n. 2.)

NVN Paragogicum duplex est, *Grane*, cui Fatha & Tesdid imponuntur, & omnibus Futuri Personis, Generibus, ac Numeris adherere potest: vt **هَلْ تَنْصُرُنِي** an adiuuabis?

Et

Et *Lene*, quod Giezma habet, & tantum Singulari Numero toti, ac Personis in Plurali Masculinis & Communi, adiungitur, exceptis Fœmininis Pluralibus, vt & toto Duali Numero. e. g. ^{وونون} يَصْرِنُ *iuvabunt.*

Vtrumque tertix radicalis Damma in Fatha mutat: at ante augmenta Nunnata, II & III Pluralis Numeri, Damma manet, abiecta syllaba وون: Fœmininæ Plurales in فَنَانْ exeunt, radicali vltima Giezmatâ.

CAPVT V

DE PRONOMINIBVS SEPARATIS.

Postquam de *Affixis* Pronominibus actum fuit; de *Separatis* etiam agendum erit. Sunt autem

I Personalia

Singular.	Plural.
EGO أَنَا Commun.	NOS فَحَرُّ
TV { Masc. أَنْتَ	VOS { Masc. أَنْتُمْ
Fœm. أَنْتِ	Fœm. أَنْتُنَّ
ILLE هُوَ	ILLI هُمْ (connex. هُم)
ILLA هِيَ	ILLAE هُنَّ

* Est etiam *Dualis Numerus* II & III Personæ,

VOS DVO أَنْتُمَا

ILLI DVO هُمَا

Deinde Affixa Personalia separatim quoque Verbis ap-

poni possunt, præfixo أَيَّا ; vt أَيَّاهُ me,

illum, أَيَّاهُمُ eos. Sic ضَرَبَ أَيَّاکَ idem est quod

ضَرَبْتُكَ verberavit te.

II. Demonstratiua.

Singul. Masc. HIC هَا

Fœm. HAEC { هِيَّ، هِيَّ، هِيَّ، هِيَّ
هِيَ، هِيَ، هِيَ، هِيَ

Plural. Commun. HI, HAE أُولَئِكَ، أُولَئِكَ Erpenio ex alia

forma : at Kirstenio analogice هِيَّ، هِيَّ

He.

* Est & *Dualis*, HI DVO هَانِ & هَيْنِ

Hoc vocatur *Demonstratiuum propinqui*, quod per HIC expo-
nitur: est etiam *Demonstratiuum remoti*, quod fit adiecta
littera ه، vt mox in Compositis dicemus.

Compositum Demonstratiuum est vel initio auctum, nempe

Masc. هَذَا HIC ex Ebr. הַזֶּה factum, aut ex הָ eiecto א, vnde etiam Fatha perpendicularare habet.

Fœm. هَذِهِ & هَاتِي HAEC;
vel auctum sine, vt

Masc. ذَاكَ ILLE

Fœm. تَاكَ ILLA,

ante quod ك non raro assumitur J epentheticum cum,

Kesre, vt dicatur ذَاكَ, cui quoque accedere potest م pa-

ragogicum, sic ذَاكُم

* ك etiam additur Duali & Plurali ex ذَا supra indicatis.

III Relatiuum

RELATIVVM proprie vnum est, quanquam etiam Interrogatiua interdum relative significant, de quibus sequenti num. IV agemus. Quod proprie tale est, subiungimus, in quo Fœmininum ي in ت conuertit, nempe

Sing. QVI الَّذِي

Plural. QVI الَّذِينَ

QVAE الَّتِي

QVAE الَّتِي

Dua.

Dualis rarior { Masc. **الذَّانِ** QVI DVO
 { Feem. **الذَّانِ**

Relatiuum hoc non patiens est Præfixorum **فكـ**, & obli-
 quus eius Casus suppletur per Suffixum sequentis No-
 minis, vt in aliis linguis Orientalium. Vide Canon,
 Idiotismor. XXIII.

IV Interrogatiuum.

INTERROGATIVVM { *Personæ* **مَنْ** QVIS? QVI? QVAE?
 { *Rei* **مَا** QVID? QVAE?

quæ etiam relatiue significant *is qui, ii qui; id quod, & id
 genus cetera.*

Nomen Substantiuum **أَيُّ** ponitur sæpenumero pro
 interrogatiuis *Quis? Qualis?* sequente Nomine secundi Ca-
 sus, vt fit in rectione Substantiuorum. v. g. **أَيُّ كِتَابٍ** qua-
lis liber;

* POSSESSIVA separata non habent Arabes, sed per
 Suffixa inseparabilia significant, vt ex Cap. præceden-
 te apparet:

RECIPROCA per **نَفْسٍ** *anima*, cum Affixis, perin-
 de ac Syri, eleganter describunt. v. gr. **أَحْبَبْتُمْ**

نَفْسِكُمْ *dilexistis animam vestram, hoc est vos
 ipsos.*

CAPVT VI DE VERBORVM FOR- MATIONE.

Coniugationes sunt XIII Actiuæ, & XI Passiuæ, de quibus infra distincte.

Prima *Pháala* simplicissima est, habens tria Fatha, (interdum media Vocalis est Kesre, rarius Damma) & secundum hanc omnes reliquæ Coniugationes, tum Actiuæ, tum Passiuæ, flectuntur, ita vt in numero minime sit crux tiro-nibus figenda.

Reliquæ XII distribuuntur in tres classes, quarum *prima* vnum characterem (i.e. litteram seruilem, vel Tefdid) addit Radici: *secunda* duos: *tertia* tres.

Ordo omnium tredecim Actiuarum Coniugationum talis est cum suis characteribus Radici **فعل** adiectis:

classis		classis		classis	
III		II		I	
أَسْتَفْعَلُ	10	تَفَعَّلَ	5	فَعَّلَ	2
أَفْعَالٌ	11	تَفَاعَلَ	6	فَاعَلَ	3
أَفْعُوَعَلٌ	12	أَنْفَعَلَ	7	أَفْعَلَّ	4
أَفْعَوَلٌ	13	أَفْنَعَلَ	8		
		أَفْعَلَّ	9		

Non

Formatio Præteriti.

Addit Sing.

Plur.

3. F. ت	3. M. وا	F. ن
2. M. ت	F. ت	2. M. ذم
1. C. ت	1. C. نا	

* Giesma in II & I Personis arguit absentiam Vocalis in tertia Radicali. Conuenit itaque cum Ebræo, nisi quod pro I Sing. ת est ת : pro I Plur. וא , est Chaldaice נא ; pro II Plur. ذم &c.

Dualis Numerus, qui rarus est, in II & III Persona occurrit, & in tertia quidem Persona Masc. solum ا addit tertiæ Singulari; vt Masc. فعلنا , Fœm. فعلتا ; in secunda Persona Communis forma est ما , vt فعلتبا duo (vel due) operati estis.

Exemplum, exclusis Fœmininis Personis, sit hocce;

Sing. 3. فَعَلَ	Plur. فَعَلُوا
2. فَعَلْت	فَعَلْتُمْ
1. فَعَلْتُ	فَعَلْنَا

Futu-

Futurum.

Litteræ **כ** **פ** **צ** **נ** *Formativæ* heic sunt eadem, quæ apud Ebræos, & singulæ habent Fatha, exceptis II & IV Coniugationibus, vt & Passivis, in quibus est Damma.

Personæ, quæ augmentum finale non admittunt (Sing. I, & III & II Masc. & I Plur.) vltimæ Radicali Damma apponunt in omnibus Coniugationibus: mediæ itidem in I Coniug. Damma, si ea in Præterito Damma habuit: si Kefrata fuit in Præterito, Fatha in Futuro accipit, quod itidem fit propter mediam vel vltimam Gutturalem: si denique Fatha fuit in media Præteriti, Futurum vel Damma vel Kefre habet, quod ex vsu obseruandum est, & ex Lexico Golianno, accuratissime mediam Futuri in singulis Radicibus determinante.

Typus autem **F V T V R I** in Masc. & Communibus Personis est eiusmodi:

Sing. **أَكْتُبُ** 1. Plur. **فَكْتُبُونَ**

2. **تَكْتُبُونَ**

3. **يَكْتُبُونَ**

Fœmininum addit II Singulari **رِينَ**, II & III Plurali **نَ**; præcedente Giesma, in quod Vocalis tertiæ Radicalis mutatur: Tertia Singularis Fœm. a III Masc. differt sola formatiua **تِ**, sicut apud Ebræos.

In reliquis Coniugationibus media Radicalis habet Kefre, exceptis V. VI. IX. XI, quæ Fatha postulant.

Dualis II & III Personæ differt a Plurali harum Personarum sola terminatione **أَنْ** pro **وْن**, retentis formatiuis literis & ceteris Vocalibus.

Imperatiuus.

II & IV Coniugatio hoc loco est Syro-Chaldæa, nempe in II (Paël) **فَعَّدَ** **فَعَّرَ**. in IV (Aphel) **أَفْعَدَ** **أَفْعَرَّ** &c. At in I. Coniugatione **ا** Vnionis præmittitur cum, Kesre, e. g. **أَعْلَمَ** *scito*, **أَصْرَبَ** *verbera*: nisi in penultima, (quæ talis semper est, qualis in Futuro) sit Damma: tunc enim & Elif Damma habet; sed prima & vltima semper Giesma, vt **أَنْصَرَّ** *inua*. Cadit vero **ا** Imperatiui, si prima Radicalis Vocale accipit.

Augumenta Finalia Fœminina & Pluralis Numeri sunt eadem, quæ apud ceteros Orientales, I, U, Na, e. g. **أَسْمَعُ** *audi*, **أَشْكُرُوا** *gratias agite*, &c. Nullæ heic Vocales, propter Augmentum consequens mutantur.

Participium.

PARTICIPIA omnia habent Formatiuam initialem *Mim*, per Damma præfixam, & desinunt in **س**, excepto Participio

pio

vsitationibus, I, II, IV, &c. prima Præteriti Damma, secunda Kefre habet: terminatione conueniunt cum Actiuis, vt & flexione: Futuri media Fatha habet, & Fatha formatiuarum **أَذْبَح** in Damma mutatur. In reliquis Præteritis duæ priores syllabæ Damma habent: Futurorum eadem ratio, quæ in superioribus: Participia a Futuris ducuntur, formatiuis **أَذْبَح** in **و** conuersis, quod in Prima Coniugatione Fatha, in reliquis Damma habet: in fine additur consueta Nunnatio.

Typus præcipuarum Passi- varum.

I. (<i>Niphal</i>)	Præt. فَعِلَ	Fut. يُفَعِّلُ
II. (<i>Püal</i>)	فَعَّلَ	يُفَعِّلُ
III.	فُعِلَ	يُفَاعِلُ
IV. (<i>Hophal</i>)	أَفْعِلَ	وَيُفَعِّلُ , vt Prima.
V.	نَفَعِّلُ	يُنَفَعِّلُ
VI.	تَفْعِلُ	يَتَفَاعِلُ
VII.	أَنْفَعِلُ	وَيُنَفَعِّلُ

Atque ita reliquæ quoque formantur, caractere singularum obseruato, vti etiam regulis de mutatione quiescentium litterarum.

Variatio Futuri.

Futuro accidunt *Apocope*, *Antithesis*, & *Paragoge*, quæ non leues mutationes inducunt: quibus & *Conuersio* adijungi potest.

I. *Apocopen* Futura patiuntur, (id est, Dam ultimæ, & feruentem in fine ن abiiciunt) signo Giesmâ ultimæ Radicali imposito, propter præcedentes Particulas لا non, لا ne, لا imperatiuum, لا nondum, ان si, من quicumque, اي idem, ما id quod, quidquid, مني quum, ما quotiescunque, اني ubicunque, & si quæ aliæ sunt.

Ex his Particulis لم non & لا nondum sunt conuersiue Futuri in Præteritum, sicut ۱ Ebraorum. e. g.

لم يضرب non verberauit.

* Quod si Verbum Substantiuum كان præponitur Futuro, fit ex illo Imperfectum, vt كان يجلس se-
debat, quemadmodum supra pag. 27. ostendimus, idem Substantiuum Verbum, si Præterito præfigatur, Plusquamperfecti significationem Præterito inducere.

II. *Antithesis* mutat Damma tertiæ Radicalis in Fatha, & inducitur a Particulis ان nequaquam, ان, كي &

& حَتَّى *Vi*, Coniunctione Causæ Finalis: item a Præfixis ل & ف, cum causale *Vi*, *Quò*, significant: etiam cum ف significat & simul. Antithesis quoque ن seruire tollit ex Plur. Masc. & Sing. Fœm.

III. *Paragoge* adiicit Futuro Fathatum Nun cum Tesdid; aut Nun Giesmatum. Tum Damna tertiæ Radicalis in Fatha mutatur, & seruales و & ي excidunt. Diuisionem & exempla huius Paragoges supra pag. 21. 22. dedimus. Vfus autem eius est in præceptionibus, votis, interrogationibus, &c.

* Legem de transpositione sibilantium Arabes non habent, nisi analogice, dum in VIII Coniugatione ت epentheticum mutatur in ط, si prima Radicalis est ط ظ ث: aut in و, si prima Radicalis ن ز و fuit.

CAPVT VII DE VERBIS DEFECTIVIS.

Defectiua Arabes tantum vnus generis habent, nempe *Geminata*, quorum tertia Radicalis similis est secundæ, & hæc S V R D A appellant, quia ex duabus similibus auditur tantum altera. Possunt tamen etiam Verba, quæ vltimam و vel ت habent, certis in casibus ad Defectiua, sicut apud Ebræos fit, referri, si similis seruilis ex Verballi augmento accedat, vbi Radicalis per Tesdid occultatur,

vt سَكْتٌ pro سَكَنْتٌ, *tacuisti*. Sed hæc leuiora sunt & ex Ebraismo nota.

Verba Surda siue Geminata.

Horum etiam natura cum Ebraismo in plurimis conuenit. Nam

- I. Media radicalis in Leuibus (non Tesdidatis) Coniugationibus abiicitur, & per Tesdid compensatur, vt **مَسَّ** *retigit*: manet vero in Personis, in quibus tertia est giesmata, atque tunc omnia perfecta sunt. e. g. **أَمَّ يَمْسِسُ** *non tanget*.
- II. Graues siue Tesdidatae Coniugationes regulares sunt, vt **رَتَقَ** *comminuit*. Omnia ex sequenti Paradigmatate clarius innotescunt.

Præteritum.

Sing. 3. M. مَدَّ <i>extendit.</i>	Plur. 3. مَدُّوا
2. M. مَدَدْتَ	2. مَدَدْتُمْ
1. C. مَدَدْتُ	1. مَدَدْنَا

* Fœmininæ Personæ inde fiunt modo ordinario, vt in Verbis perfectis.

Futurum.

Sing. 1. C. أَمَدُّ <i>extendam</i>	
2. M. أَمَدُّ , F. in يُنِ	
3. M. أَمَدُّ , Fœm. أَمَدُّ pro أَمَدُّ præponit.	
E 3	Plur.

Plur. 1. C. **فُؤِدٌ**

2. M. **فُؤِدُونَ**, Fœm. **فُؤِدُونَ**

3. M. **يُؤِدُونَ**, Fœm. **يُؤِدُونَ**

Imperatiuus.

Sing. Masc. **أَمِدْ** & contracte **مِدْ** vel

مِدْ *extende.*

Fœminina & Plurales terminationes ex vtraque forma, sunt appositæ in fine augmentis Ebrææ linguæ & Arabicæ communibus, id est I, U, NA.

Infinitiuus.

مِدْ *extendere.*

Participium.

Sing. Masc. **مَانٌ**, vnde Fœmininum in **مَانَةٌ** fit, Pluralis M, in **مَانُونَ** &c. more Adiectiuorum.

PASSIVI, & DERIVATARVM Coniugationum similis

est ratio, e. gr. I Passiua **مُدٌّ** *extensus fuit*, quod pariter formatur vt Actiuum, nec ab eo differt, nisi quod Damma in prima pro Fatha suscipit, & in Personis, quæ tertiam giesmatam tenent ac integre formantur,

Kesre

Kesre sub media accipit, vbi Passiuæ perfectæ Kesre
habent. Sic IV Actiua **أَمَدٌ**, quæ **τῆ** Aphel seu
Hiphil respondet; atque ita etiam in ceteris.

CAPVT VIII DE VERBIS HAMZATIS.

Anomala Verba sunt præterea vel *Hamzata*, vel
Quiescentia: & ut plurimum formantur secundum Canones de
Quiescentibus, quos sequenti Cap. XII daturi sumus. Præ-
mitti quidem illos oportebat, sed methodum nostram, quam
in aliis orientis linguarum Grammaticis præceptis observa-
mus, secuti in posteriore loco collocauimus, vnde facile re-
duci a quolibet possunt. *Hamzatum* Verbum est, cuius ra-
dicalium aliqua est *Hamza* siue Elif mobile. Dividitur se-
cundum tres positiones **τᾱ** Hamza in *Phe Elif*: *Ain Elif*: &
Lam Elif.

Hamzata **ه** siue prima radicali.

ACTIVVM.

PRAETERITVM regulare, vt **أَدْرَسَ** *præcelluit.*

FVTVRVM etiam, vt **يَأْتُرُ** *excellet.*

IMPERATIVVS **أَيْتُرْ** Vid. Canon II general. ex Cap:
seq. XII. * Cum

* Cum ʾ Imperatiuum Damma habet , mutatur Hamza

in و , per Can. II. general. vt ^{سَـ}أَوْسِ *spera.*

Tria abiiciunt ʾ in Imperatiuo plerumque, nempe

سُ *inbe*, ex ^مأَمَرَ; ^ككُلْ *ede*, ex ^أأَكَل; ^حخُذْ *accipe.*

INFINITIVVS regularis est, vt ^أأَثَرَ *excellere.*

PARTICIPIVM ^أأَثِرٌ *excellens.* vide Can. V. Elif.

PASSIVVM.

PRAET. ^أأَثِرَ *regularē.*

FUTVR. ^ويُؤَثِرُ, Can. II. de Elif.

PARTICIP. ^ومَأْثُورٌ, *regularē.*

Coniugationes deriuatae.

Sic in ceteris quoque Coniugationibus Hamza mutatur

secundum dictos Canones, v. g. ^ويُؤَثِرُ Futur. II. Con-

iug. per Canon. II. de quiescente Elif.

Hamzata Ain & Lam.

Quod Verbum secunda aut tertia radicali hamzatur, eandem rationem sequitur, quæ hamzatorum erat littera

prima:

prima : vt **سَأَلٌ** *interrogans*, ex **سَأَلَ**; **هُنِي** *concoctus*
 est, ex **هَنَّأَ** *concoxit*.

Raro Hamzata Ain suum Elif quiescere sinunt, vt
سَأَلَ; aut ad præcedentem giesmatam reiiciunt, vt **سَأَلٌ**
roga, pro **سَأَلٌ**, utroque l excidente. Unionis enim,
 Elif abiicitur ab Imperatiuo, si prima radicalis vocalem ac-
 cipit, vt supra pag. 30. in Imperatiuo diximus.

CAPVT IX DE VERBIS QUIESCENTIBVS PRIMA.

QUIESCENTIA Verba, prout ab Hamzatis distin-
 guuntur, sunt itidem triplicis ordinis. Aut enim quiescunt
 prima radicali; aut mediâ, quæ *Concava* dicuntur; aut de-
 nique vltima. Postea vero quam Elif in Hamzatis tractatum
 fuit, tantum duæ litteræ quiescentes remanent, **و** & **ي**
 vnde pro triplici sede siue radicalium situ tres geminata
 classès, aut sex separata oriuntur. Sint itaque

I. Quiescentia **و** & **ي**

Quiescentia, hoc est quæ primam litteram habent **و** aut
ي, *similia* proprie Arabibus dicuntur. Quiescentia
Phœ Wau exiguam anomaliã habent, nempe si Futurum

in media Kesre habet, و abiicitur, vt *وَرِثٌ* a *وَرِثٌ* hereditavit: quod etiam Imperatiuo eiusdem Coniug. I. contingit, vt *عَدَّ* predic: si Futurum Kesre non habet, totum regulare est, vt *يُوجِدُ* tendet, a *وَجَدَ* tetendit.

Sunt tamen etiam, quæ, quamlibet fathatam habeant, Futuri penultimam, tamen و abiiciunt tam in Futuro, quam Imperatiuo. e.g. *يَسَعُ* amplius erit, *قَعَّ* cade.

QUIESCENTIA *Phe Je*, mutant *ي* in *و*, cum Giesma habet post Damma. vide Can. II generalem. e.g. *يُوسِرُ*

pro *يُوسِرُ*, diues erit, ex IV. Coniugatione: at in I. regulariter *يُوسِرُ* alea ludet, sortiatur. In reliquis omni-

bus utraque, *Phe Wau* & *Phe Je*, perfecta sunt, nisi quod in VIII Coniugatione *Wau* & *Je* quasi in *ن* commutant, idque per Tesdid in *ن* caracteristico abscondunt,

vt *أَدَّعَدُ* pro *أَوَدَّعَدُ* minatus est, promisit: *أَدَّسِرُ* sortitus est, a *يَسِرُ* alea lusit.

Quod si interdum hæ quiescentes manent, accommodant se Vocali præcedenti, cui, si non sunt, fiunt homogeneæ, vt *يَأَدَّعَدُ* minabitur.

CAPVT X

DE

VERBIS CONCAVIS SIVE
QUIESCENTIBVS MEDIA.

Quiſcentia Ain ſiue media radicali, ab Arabibus dicuntur *Concaua*, & mediam vel و vel ي habent, quæ litteræ ſæpius excidunt in I. IV. VII. VIII & X Coniugationibus, ſaltim vocali ſua priuatæ quieſcunt. Reliquæ Coniugationes perfecte formantur, & media radicalis mouetur.

I. Concauum و

PRAETERITVM.

Sing. 3. M. قَالَ *dixit.* Fœm. قَالَتْ

2. M. قُلْتِ Fœm. قُلْتِ

1. C. قُلْتُ

Plur. 3. M. قَالُوا Fœm. قُلْنَ

2. M. قُلْتُمْ Fœm. قُلْتُنَّ

1. C. قُلْنَا

FUTURVM.

Sing. 1. C. أَقُولُ

2. M. تَقُولُ

3. M. يَقُولُ

Plur. 1. C. نَقُولُ

2. M. تَقُولُونَ

3. M. يَقُولُونَ

Fœm. تَقُولِينَ

Fœm. ى pro ي ponit.

Fœm. تَقُولْنَ

Fœm. يَقُولْنَ

* Est etiam alia forma, quasi ex media Præteriti Kefrata, quæ Fatha sub prima radice in Futuro habet, e. gr. **يَخَافُ** *timebit*, ubi ا pro و propter Fatha assumitur. Vide Canon. cap. XIII.

IMPERATIVVS.

Sing. Masc. قُلْ *dic*,

Plur. Masc. قُولُوا

Fœm. قُولِي

Fœm. قُولْنَ

INFINITIVVS.

قَوْلًا *dicere.*

PARTICIPIVM.

Sing. Masc. قَائِلٌ *dicens.*

Fœm. & Plur. formatur, vt in Adiectiuis regularibus.

Coniugationes reliquæ.

Coniugationes reliquæ Actiuæ, quæ eandem anomalam sequuntur, sunt

PRAETER.	FUTUR.	IMPER.
IV أَقَالَ	يُقَبِّلُ	أَقِلْ
VII اِنْعَمَ	يَنْعَمُ	اِنْعَمْ
VIII اِقْتَالَ	يَقْتُلُ	اِقْتُلْ
X اِسْتَعَانَ	يَسْتَعِينُ	اِسْتَعِنْ

Ceteræ Personæ & Tempora secundum generale Paradigma & Canones Quiescentium perfacile formantur. Quæ autem supersunt Coniugationes, omnes regulares sunt, & in iis mouetur, ac ordinaria vocali, & vbi opus est, etiam Tefdid, signatur. e. g. *خَوَّفَ* metu adfecit, Coniug. II, ex Radice *خَوَفَ* vel *خَافَ* metuit.

Passiuum Concaui و

PRAETERITVM.

Sing. 3. M.	قَبِلَ	Plur.	قَبِلُوا
2. M.	قَبِلْتَ		قَبِلْتُمْ
1. C.	قَبِلْتُ		قَبِلْنَا

Fœminæ Personæ a virilibus deriuntur regulari modo.

FUTURVM

Sing. 3. يُغَارُ

2. — دُ

1. — أَ &c.

Reliquæ Passivæ suis Activis respondent, e. g. IV

أَقْبَلُ &c. Canonibus tantummodo obseruatis.

II. Concauum ب

Quæ mediâ ي quiescunt, flexione parum differunt a Concauis و, & vbi illa, excidente quiescente per Canonem III generalem, Damma cognatum ad præcedentem litteram reiiciunt, hæc Kesre ita adhibent, vt *roʃ* Je radicali respondeat. Exemplo sit Rad. هَبَّ *reuereri*.

PRAETERITVM.

Sing. 3. M. هَابَ Fœm. هَابَتْ

2. M. هَبَّتْ F. هَبَّتِ

1. C. هَبَّتْ

Plur.

Plur.	3. M.	هَابُوا	Form.	هَيْنَ
	2. M.	هَيْتُمْ	F.	هَيْتَنَّ
	1. C.	هَيْنَا		

FUTURVM.

Duplex Futuri formatio est . sicut etiam in Concauis Wau. Nam si media Præteriti Fatha habuisse fingitur, ut in radice *سپس incessit*, sumitur Kesre in Futuro : sin quasi Kesre in Præterito fuit, ut *هيب vereri*, heic Fatha erit in Futuro. e. gr.

Sing.	M. 3.	يَهَابُ	و	يَسِيرُ
	M. 2.	ذَ		ذَ
	C. 1.	أَ &c.		أَ

IMPERATIVVS.

Sing.	M.	سِرْ	F.	سِيرِي
Plur.		سِيرُوا		سِيرَنَّ

Heic cum Giesma aduenit , excidit *ي* ; redit cum Giesma cadit vocali eius locum subeunte.

INFINITIVVS.

Regularis est, vt **سَبْرًا**

PARTICIPIVM.

Sing. M. **هَائِبٌ**. v. Can. I Elif.

Fœm. & Plur. inde formantur, vt in Adiectiuis regularibus.

Reliquæ Coniugationes, quæ anomalæ sunt, vt IV, VII, VIII, X, plane eodem modo & iisdem vocalibus punctis formantur, vt Concauorum **و**, v. g. IV **أَهَابٌ** in-

crepuit vt consistat : VII **أَنْسَارٌ** &c.

PASSIVVM Erpenio est

PRAETER. S. 3. M. **سَبِرَ**

2. M. **سَبِرْت**

1. C. **سَبِرْتُ** &c.

FVTVR. S. 3. M. **يُسَارُ**

2. M. **تُسَارُ** &c.

Castello & Golio ex alia forma fit **هَوِبٌ** *formidabilis fuit, reuerendus fuit.*

CAPVT XI
DE
QUIESCENTIBVS VLTIMA,
SIVE LAM.

Quiescentia Lam sunt, quæ ultimam habent Wau vel Fe, & hæc Arabibus proprie *defectina* appellantur.

Verbum Lam و

Præteritum in hoc genere est triplex. Si media radicalis Damma habuit, manet و, vt ^وسرق *potitus est*: si Kesre, و in ^وب mutatur per Canonem V de Wau: si Fatha, و in ا transiit per Canon. III de Wau. Huius tanquam communioris formæ hoc damus Paradigma Coniugatione I.

PRAETERITVM.

Sing. 3. Masc. غَرَا *oppugnauit*, F. غَرَّتْ

2. M. غَرَوْتُ غَرَوْتِ

1. C. غَرَوْتُ غَرَوْتِ

Plur. 3. M. غَرَوْا Fœm. غَرَوْنَ

2. M. غَرَوْتُمْ غَرَوْتُنَّ

1. C. غَرَوْنَا G Wau

Wau in *Elif quiescens* conuertitur, per Can. III de Wau. Si media Damma habet, manet و, vt ^و *potitus fuit*: sin Kesre, conuertitur vbique in *Je*, vt ^{رضو} *رضي* pro ^{رضو} *رضو* placendo vicit. Golius tamen hoc ipsum Verbum in *I* format, Elif pro *Je* vel *Wau* posito.

FUTVRVM.

Sing.	1. C.	أَغْرُو	
	2. M.	— ذَغُو	F. — يِن
	3. M.	— ي	F. ذ pro ذ
Plur.	1. C.	— ذ	
	2. M.	ذَغْرُون	F. vt Masc.
	3. M.	— ي	F. vt Masc.

* Præposita Particula giesmata, vltima non accipit Giesma, sed abiicitur, vt ^{يَغْرُ} *يَغْرُ كَمْ* non oppugnabit.

IMPERATIVVS.

Sing. Masc.	أَغْرُو	Plur.	أَغْرُوا
Fœm.	أَغْرِي	F. Masc. in	ن mutat. PAR-

PARTICIPIVM.

Sing. Masc. غَانِرٌ Form. غَانِرِيَّةٌ

Plur. غَانِرُونَ — يَانٌ

* Quod Sing. Masc. Participii præter consuetudinem, habet pro e terminationem, eius hæc est ratio: finale post Kesre mutatur in *Je*, per Canonem V de Wau, vt غَانِرِيٌّ fiat: cum vero *Je* finale post Kesre nequeat habere Damma per Canon. IV de Je; abiicitur *Je*, & eius Nun ad præcedentem refertur, quæ quia Kefrata est, pro غَانِرِيٌّ fit غَانِرٌ.

Sic & deriuatæ Coniugationes, vt II غَنْرِيٌّ; III غَانِرِيٌّ
IV أَغْنِرِيٌّ &c.

PASSIVVM.

PRAETERIT. 3. M. غُنِرِيٌّ

2. M. غُنِرِيَّتٌ

1. C. — تُ &c.

FVTVR. 3. M. يَغْنَرِيٌّ &c.

PARTICIP. M. S. مَغْنَرُوٌّ &c.

Passivæ derivatæ respondent Activis, v. g. II. ^وغُزِي

III, ^وغُزِي, IV. ^وأَغْرَبِ &c.

II. Quiescens Lam Fe.

Quæ quiescunt vltima Fe, parum formatione differunt a Quiescentibus Lam Wan, vt ex Paradigmate clarum erit.

PRAETERITVM.

Sing. 3. Masc. ^{رَمَى} *jecit.* F. ^{رَمَتْ}

2. M. ^{رَمَيْتَ} F. ^{رَمَيْتِ}

1. C. ^{رَمَى}

Plur. 3. M. ^{رَمَوْا} F. ^{رَمَبْنَ}

2. M. ^{رَمَيْتُمْ} F. ^{رَمَيْتُنَّ}

1. C. ^{رَمَبْنَا}

FVTVRVM.

Sing. 3. M. ^{يُرْمِي} &c.

Plur. 3. M. ^{يُرْمُونَ} F. ^{يُرْمِينَ}

Reliquæ Personæ Masculinæ & Communes, mutatis tantum litteris præformatiuis, ex his facillime ducuntur.

* Post

* Post Particulam giesmatam, vltima giesma non accipit, sed abüicitur prorsus, vt **لَا تَرْمِ** non iacies.

IMPERATIVVS.

Sing. M. **أَرْمِ** Fem. *Je otiosum addit*

Plur. M. **أَرْمُوا** - **يَرْمُونَ**

INFINITIVVS.

رَمَى regularis.

PARTICIPIVM.

Sing. M. **رَامٍ** Fem. **رَامِيَّةٌ**

Plur. **رَامُونَ** - **رَامَاتٌ**

* De Sing. Masc. in **ـًا** terminatum, vide quæso, quæ ad idem Genus in *Lam-Wau* adnotauimus.

Passiuum Lam Je.

PRAETER. 3. M. **رُمِيَ** Fem. **رُمِيَتْ**

2. M. **رُمِيْتُمْ**

1. C. **رُمِيْتُ** &c.

FVTVR. 3. M. **يُرْمَى**

2. **تُرْمَى** &c.

PARTICIP. S. M. **رُمِيٌّ** F. **رُمِيَّةٌ** &c.

Derivatæ Coniugationes.

Primæ Coniugationis normam deriuatæ omnes sequuntur. e.g. II Actiuæ Præteritum *دَرَسَ*, Futur. *يَدْرُسُ*: Coniug. V Præt. *ذَرَسَ* &c.

CAPVT XII
DE
DVPLICITER IMPER-
FECTIS.

Dupliciter Imperfecta vtramque anomalam sequuntur, suntque duplicis ordinis I *Hamzata & Quiescentia*. II *Dupliciter quiescentia*. Hamzatorum & vna Quiescentium quatuor classes sunt,

I Hamzatum Phe & Quiescens Ain.

e. gr.	PRAETERIT.	أَب	reuerit.
	FUTVR.	يُؤَبُّ	reuertetur.
	IMPERAT.	أَبْ	
	PARTICIP.	أَيْبٌ	

II Hamzatum Lam & Quiescens Ain.

e. g.	PRAETERIT.	جَاءَ	venit.
	FUTVR.	يَجِيءُ	

IMPERAT.

جِي

INFINIT.

مَجِيَّ

PARTICIP.

جَايٍ

III Hamzatum Phe & Quiescens Lam.

e. gr. PRAETERIT.

أَتَى

venit.

FUTVR.

يَأْتِي

veniet.

IMPERAT.

أَيْتِ

INFINIT.

أَيْتَا

PARTICIP.

أَتٍ

IV. Hamzatum Ain & Quiescens Lam.

e. gr. PRAETERIT.

نَأَى

recessit.

FUTVR.

يَنْأَى

IMPERAT.

أَنْأِ

PARTICIP.

نَأَى

Sic etiam Radix *رَأَى* *vidit*, regulariter coniugari potest: sed propter frequentem usum Hamza abiicitur, vocali eius ad præcedentem reiecta, quoties *ر* Giesma habet. Hinc eius I. Coniugatione.

FUTVR.

FUTUR. Sing. 3. M. **يَرِي** videbit.

2. M. — ذ &c.

Plur. 3. M. **يَرُونَ** Fœm. **يَرِينَ** &c.

IMPERATIV. Sing. **رِ** & cum paragoge **رِينَ**

etiam interdum **رِ** regaliter.

Plur. M. **رُوا** & paragog. **رُون** videte.

Et IV Coniugatione

PRAETERIT. 3. M. **أَرِي**
2. M. **أَرَيْتَ** &c.

FUTUR. 3. M. **يُأَرِي** &c.

IMPERAT. Sing. M. **أَرِ** Pl. **أَرُوا**

PARTICIP. Sing. M. **أَرِي** Fœm. **أَرِيَّة**

Plur. **أَرُونَ** F. **أَرِيَّات**

Alter ordo, dupliciter sine Hamza imperfectorum, continet Verba, quæ *Inuoluta* Arabibus dicuntur, & sunt duplicis generis, *Inuoluta Separata*, quæ quiescunt primâ & ultimâ: & *Inuoluta Coniuncta*, quæ quiescunt mediâ & ultimâ.

Typus Inuoluti Separati.

PRAETER. **وَقِيَ** *custodinit.*

FUTUR. **يَقِي** &c.

IMPERAT. Sing. M. **قِ** vel **قِهْ**, F. **قِي**

Plur. **قُوا** F. **قِين**

PARTICIP. **وَاقٍ** &c.

Typus Inuoluti Coniuncti.

PRAETERIT. **حَيَّ** & **حَيَّي** *vixit*, **شَوِي** *assanit*,

sive **حِي** *contracte.*

FUTUR. **يَشَوِي**, Sic **يَحَيَّ** & **يَحَيَّي**

vinet. vide Canones.

IMPERATIV. **اشِي**

PARTICIP. **شَائٍ** Sic **حَائٍ** *vinens*, & pro

eo *vsitatus* **حِي** *vinus.*

Tripliciter Imperfecta.

Verba paucissima sunt, tripliciter imperfecta eaque vel

Hamzata Phe & Inuoluta Coniuncta, vt **أَوِي** *recepit*: vel

Hamzata Ain & Inuoluta Separata, vt **وَأَيَّ** *stetit promissis*. Futurum ab illo **يَأْتِي** *recipiet*, Imperat. **أَيَّ** *recipe*: ab hoc **يَأَي** *stabit promissis*; **أ** vel **هـ** *sta promissis*.

CAPVT XIII DE MVTATIONE LITTERARVM QUIESCENTIVM.

Litteras quiescentes **و** **ا** **ي** tum propter vocales heterogeneas, tum propter concursus similium quiescentium, variè permutari, ex Verbis anomalis abunde adhuc observatum fuit. Nec tamen Verborum tantummodo hæc mutatio est, sed ipsorum etiam Nominum, quam in hunc posteriorem locum reiecimus, ne tericulamento tironibus sit, qui facilius rem ipsam quodammodo exemplis & paradigmate apprehendunt, quam mutationis regulas penitus intelligunt, quas olim contractiores dedimus: iam vero tum numerum, tum ordinem clarissimi Erpenii sequemur, ne aliorum allegationi nostra contracta breuitas, quod experimento didicimus, amplius offendiculo sit.

Canones generales.

I.

Litteræ **و** **ا** **ي** in principio dictionis: itemque in medio & fine post Giezma, non mutantur.

II.

II.

Litteræ *Elif*, *Wau*, *Je* post Vocales heterogeneas iis fi-
unt homogeneæ. e.g. ^سبَسْرٌ ex ^ربِئْرٌ puteus: ^سنَارٌ ex
^دنَارٌ ignis.

* Excipiuntur quædam, in quibus *Wau* & *Je* post Fa-
tha manent & diphthongascunt, adscripto Giesma:
vt ^عيَوْمٌ *dies*, ^للَيْلٌ *nox*: vel quiescunt instar *Elif*
sine Giezma, vt ^درَمَاهُوٌ *iecit eum*, ^وغَزْوَةٌ *oppugnatione*,
quæ leguntur *Ramâho*, *Gazâton*.

III.

Elif, *Wau*, *Je* quiescentes sequente Giesma, exci-
dunt. vt ^عيَعْنَمٌ (pro ^ويَعْنَوْمٌ) *stabit*, ^خيَخْفَى *timebit*.

* Excipiuntur *Elif Vnionis*, vt ^وفَانَصْرٌ *itaque adiuna*.

Canones speciales de *Elif*.

I.

Elif in medio dictionis mobile per *Damma*, in *Wau*;
per *Kesre*, in *Je* mutatur, id est in litteram vocali homoge-
neam. v. g. ^وأَوْبٌ *pascua*, Plur. fractus ex Sing. ^وأَبٌ;

^وسُئِلَ *rogatus fuit*, ex ^وسَأَلَ *rogare*.

Fit hoc etiam post *Elif* quiescens, vt ^وقَائِلٌ *dicens*,

^ومَاءَهُ *aqua eius*, pro ^وقَائِلٌ, ^ومَاءَهُ.

II.

Elif in medio dictionis mobile per Fatha, post Dam-
ma in *Wau*; post Kesre in *Je* mutatur. e. g. ⁵وَبْ pro ⁵وَابْ
Studia: ⁵فِبْة pro فاه, *agmen hominum.*

III.

Elif in fine dictionis post Damma in *Wau*, post Kesre
in *Je* mutatur. vt ²وَنُو pro ²وَنُأ, *vilis fuit*: ²خَاطِي,
pro ²خَاطِأ, *peccans.*

IV.

Elif in fine dictionis post Fatha. mobile per damma,
in *Wau*; post Kesre in *Je* mutatur. e. g. ²تَغْتُو *desines.*

V.

Elif quiescens post *Elif* fathatum excidit, Fatha per-
pendiculari imposito, vel adscripto Medda. vt ²أَمِن vel
²آَمِن, pro ²أَمِن, *credidit.*

VI.

Elif quiescens, sequente alio *Elif* quiescente, in *Wau* fa-
thatum mutatur. vt ²نَوَاصِر, pro ²نَاصِر, *adiutrices.*

OBSERVATIONES.

Pleræque hæ regulæ in generali conueniunt, ſi accom-
modare ſe ad vocalem, vt ei fiat homogenea.

2. Tunc

2. Tunc si mobile fuit, semper supra Wau aut Je ad-
scribitur Hamza.

3. Præfixa siue inseparabiles Particulæ **ا ب ف ل و**
non censentur Elif in medio collocare, vt **لَابِ** patri. Ex-
ceptis quibusdam Particulis, vt **اَيْنَ** an si, **لَبَّلا** ut ne. At

Suffixa censentur Elif in medium collocare, non Wau aut
Je. Vide Can. I. de Elif.

Canones de *Wau*.

I.

Wau in medio dictionis mobile per Fatha, post Kesre
interdum in *Je* mutatur. e. g. **ثِيَابٌ**, pro **ثَوَابٌ** ve-
stes, Plural. fractus, a Sing. **ثَوْبٌ** vestimentum.

II.

Wau in medio dictionis habens post se aliud **و** qui-
escens, sæpe id expellit. vt **رُؤُوسٌ** capita, pro **رُؤُوسِ**

III.

Wau finale post Fatha nequit moueri, sed abiecta sua
Vocali, & reiecto ad Fatha Nun vocali, si adfuerit; in **ا**
mutatur, si tertia dictionis littera fuit: aut in **ي**, si quar-
ta aut vltior. e. g. **عَصَا**, pro **عَضَا** oppugnauit: **عَصَا**,
pro **عَصِي**, baculus. **يَغْزِي** oppugnabitur.

H 3

IV.

IV

Wau finale post *Damma* non fert *Damma* vel *Kesre*, sed iis abiectis quiescit. vt *رَوُو* *periens* & *pereuntis*, id est *رَوُو* & *رَوُو*. Tunc *Nun* vocale, si adest, recedit, & *Wau* excidit.

V

Wau finale post *Kesre*, in *Je* mutatur. Vid. Can. general. II.

VI

Wau feruile in fine vocis, adsumit *Elif* otiosum. e. g. *ذَقَّبُوا* *foderunt*, *رَمَوْا* *iecerunt*.

Canones de *Je*.

I.

Je in medio dictionis mobile per *Fatha*, post *Damma*, interdum in *Wau* mutatur. vt *رَمَوَان*, pro *رَمَبَان*, *iaculatio*.

II.

Je in medio vocis habens post se aliud *Je* quiescens, saepe id extrudit. vt *رَيْس* pro *رَيْيس*, *praefectus*.

III.

Je finale post *Fatha* nequit moueri, sed abiecta sua vocali, & *Nun* casuali, si adfuit, ad *Fatha* reiecto, ad instar *Elif* quiescit. vt *أُولَى* *prima*: *فَتَى* pro *فَتَى*, *vir*, & sic etiam in obliquis casibus. * Si

* Si aliud Je præcessit ; mutatur posterius in Elif. vt
 هَدَايَا, pro هَدَايِي, *munera.*

IV

Je finale post Kesre, non fert Damma vel Kesre : sed
 iis abiectis, quiescit. vt حَائِي *nudipes & nudipedis*, ibi
 Damma, heic Kesre abiecto.

* Nun vocale, si adest, retrocedit, & Je abiicitur. vt
 رَامٍ *iaculans.*

V

Je finale post Damma, id in Kesre mutat. تَمَيِّي
optatio. Tunc intercedens Wau in Je mutatur, vt صَرْمِي
 contracte pro صَرْمِي, ex صَرْمُوِي, *iactus.*

Canones de Wau & Je.

Wau & Je mobiles, ante Wau & Je quiescentes, ex-
 cidunt, vocali abiectâ, si præcedit Fatha, cum qua qui-
 escens diphthongascit : aut reiectâ in locum præcedentis vo-
 calis, si Kesre illa aut Damma fuit, quæ tunc cedunt nouæ
 reiectæ. e. g. رَمِبُوا pro رَمِبُوا, *iecerunt* : يَرْمُونَ pro
 يَرْمُونَ, *iacent* : غَارُونَ, pro غَارُونَ, *oppugnan-*
tes.

II.

Wau & Je mobiles ante litteram mobilem, post Fatha
 sape

sæpe in ا quiescens mutantur, vt قام pro قوم stetit,
 سائر pro سائر profectus fuit.

III.

Wau & Je ita concurrentibus, vt prior vocalem non
 habeat, mutatur Wau in Je, duoque ب per Tefdid
 coalescunt. vt أَيَّامٌ pro أَيَّامٍ plural. dies.

IV.

Wau & Je finales post Elif seruire in Hamzam mutan-
 tur. vt سَاءٌ pro ساء, *caelum*.

* Si Wau & Je cum præcedente Fatha diphthongascunt,
 iis Giesma imponitur: si instar Elif quiescunt, nihil ad-
 scribitur. Exempla vide supra Canone II generali.

CAPVT XIV

DE

MVTATIONE VOCA- LIVM.

Sicut pauciores Vocales Arabia habet, quam ceteræ
 Orientis prouinciæ: ita nec curiosa est circa mutationem
 earundem. Potissima cura hoc loco est circa *Elif Vnionis*,
 cuius naturam supra pag. 8. in *Wesla* descripsimus. Nunc
 de Vocalibus addendum:

I.

Si vox desinit in Giesma, sequente Elif Vnionis, mutatur

Giesma in Kefre. e. g. *إِنِ أَحْكَمُ إِلَّا لِلَّهِ* non est
sapientia, nisi Deo. * Exci-

* Excipitur Præpositio **عَنْ** *Ex* quæ Fatha; & Suffixa **هُمْ** & **كُم**, & terminatio Verbalis **تَمَّ**, quæ Damma postulant: vt **عَنْ** **اللَّهِ** *a Deo*. Non autem hoc valet in Particulis feruilibus. Dico enim **مِنْهُمْ** *ex illis* &c.

II.

Elif Vnionis post Præfixa sæpe excidit. vt **بِسْمِ** *in nomine*, ab **أَسْمِ** *nomen*: saltem otatur, si non excidit, vt **وَاللَّهُ** *Deus*, **وَأَبْنُ** *filius hominis*, (ab **أَبْنِ** *filius*) Psalm. VIII. 5.

III.

Suffixa, etiam Duale **هُمَا**, Damma in Kesre mutant ob antecedens Kesre vel **بِ** quiescens. **مِنْ رَبِّهِ** *a Domino suo*, **فِيهِ** *in eo*, **يُنزِّلُ** *mundabit eos*.

IV.

Damma finale Futuri mutatur sæpe in Fatha, diciturque tunc Futurum *Nasabatim*: mutatio autem ipsa vocatur Futuri *antithesis*, de qua supra p. 33 actum est.

V.

Incrementum Verborum terminale mutat vltimæ Radicalis Vocalem: nempe in Giesma, si incrementum est littera mobilis; in analogam Vocalem, si illud est quiescens, aut a quiescente incipit. Vide *Paradigmata*.

CAPVT XV
DE PARTICVLIS
SEPARATIS.

Particulæ separatæ sunt Arabibus æque ac aliis orientalibus, quæ Aduerbiorum, Coniunctionum, Præpositio-
num, & Interiectioyvm vices sustinent, ideoque distinctius
explicandæ.

Aduerbia.

Loci

Temporis

أَيْنَ *ubi*

متي *quando, quum*

حَيْثُ *ubi. Vtrumque præ-*
cedente مِنْ *unde, qua-*

قَدْ *iam, ante: plerumque*
cum Præterito; aut sine
significatione tantum in-
dicat, Præteritum loco Fu-
turi non positum esse.

أَيَّ *si ab ubi: præcedente*
quo, quasi ad ubi.

ثُمَّ & تَتَّ *deinde.*

حَيْثُمَا &

إِن مَّا & إِذَا *quum*

أَيَّ *ubique.*

أَيَّانَ *idem.*

هَٰذَا *hic, præ-*
missio مِنْ *hinc; cum*

يَوْمَئِذٍ & يَوْمَ

إِلَى *huc* exponitur.

حِينَئِذٍ & حِينَ

هَٰهُنَا *idem.*

Loci

Temporis

هناك & هناك *illuc*:

cum *illinc*: cum

الي *illuc*.

Demonstrandi.

ها *ecce*.

إن & إن *idem*: nec non

ههنا & ههنا *ac*

هاندًا, *eiusque* *fœmininum*

هاندٍ, *quæ* *omnia* *signifi-*
ficant *ecce*.

Interrogandi.

أ *an*, *numquid*.

أفلم, ألم, أولاً, أفلا, ألا

أولم, & أما, *hæc* *omnia*

interrogant *negatiue* *an*
non?

بَعْدَ *postquam* إن, لَمَّا

سَتَ & سَوْفَ } *post*
سَيَ سَوْ

قَبْلَ *antehac*, هَذَا

بَعْدَ *posthac* هَذَا

حَتَّى *tam* *absolute*, *quam*

sequente *إن* *vel* *أَن*,

donec, *usque*.

قَبْلَ *antea*, &

بَعْدَ *postea*. *Vtrumque* *a-*
mat *ante* *se* *ab*, *ex*.

مِنَ *antequam*. قَبْلَ *أَن*

كَلَّمَا *quotiescunque*.

غَدًا *cras*

أَمْسًا *heri*

الآن *nunc*

الْيَوْمَ *hodie*.

Negandi.

لَا non; item ne prohibitio-
nis.

كَلَّا nequaquam, minime.

لَيْسَ non est, لَسْتُمْ non
estis &c. nam hoc pro
Verbo Substantiuo negan-
te adhibetur, & ita per
totum Præteritum coniu-
gatur. Sæpe simpliciter
est non.

كَيْفَ non.

مَا non.

لَنْ nequaquam.

لَبَّأُ non, nondum.

إِن (aliàs &) si sequenti
commate **إِلَّا** nisi excepti-

vum sequitur, negativum
non vel non est significat.
Exemplum vide cap. XIV
num. 1. p. 62.

Affirmandi.

وَأَيْضًا & نَعَمٌ sic, etiam.

بَلَى idem: vt &

أَجَلٌ & جَبْرٌ

إِنَّ etiam, utique.

فَإِنَّ idem.

Vocandi.

يَا generaliter &

أُوّ vocat propinquum:

أَيّ mediocriter remo-
tum.

أَيَّا & أَيَّهَا remotio-
rem.

يَا أَيُّهَا & أَنتَهَا M. } sequente
يَا أَيُّنَّهَا & أَيُّنَّهَا F. } Artic.

Similitudinis.

كَأَنَّ *sicut*

كَأَنَّ *ac si*

كَيْفَ &

أَنْتَى *quomodo*

كَيْفَمَا *quomodocunque*

Exclusionis.

فَقَطَّ *solum, semper postpositum.*

إِنَّمَا *tantummodo.*

Optandi.

لَيْتَ *utinam!*

يَا لَيْتَ *o utinam.*

Reliqua.

لِمَا & لِمَ *quare.*

لَعَلَّ *fortasse.*

رُبَّ *idem: & interdum. Regit Genitivum.*

أَنْ *age, hortandi.*

إِنَّا *idem: & utique.*

حَسَنًا *bene*

شَرًّا *male*

حَكِيمًا *sapienter*

كَثِيرًا *multum*

جَدًّا *vehementer*

مَعًا *simul*

خَارِجًا *foris.*

* Fiunt etiam Adverbia per Præpositiones & Genitivum, ut

فَوْقَ *desuper* إِلَى *hactenus.*

دَاخِلِ *intro* مِنَ *posthac &c.*

Coniunctiones

أَوْ *ant*

إِمَّا *vel, ant.*

أَمْ *an, vel.*

بَلْ *sed, at vero.*

لَكِنَّ & لَكِنْ *sed.*

ذَمًّا *deinde.*

حَتَّى *idem.*

إِنَّ *nam, utique.*

لَنْ & لَنْتَ *quòd.*

لَأَنَّ *quia.*

أَنَّ *quòd, ut.*

حَتَّى } *ut, causale.*
لَكَيْ & لَكَيْ

لَكَيْمَا & لَكَيْمَا *idem.*

لَبَّأً & لَبَّأً *ne: etiam*

لَكَيْلًا & لَكَيْلًا *ne.*

بِمَا *eo quod.*

لَوْ *si, de Præterito.*

& لَكَيْنَ *si, de Futuro.*

إِلَّا & هَلَّا *nisi.*

لَوْمَا *idem. Scribitur etiam*

distincte لَوْ لَا si non.

رَبِّمَا *etsi, quamvis: quod etiam componi cum Præfixo و ita potest:*

وَأَنَّ & وَأَنَّ

Expletivæ tandem Coniunctiones, quæ per autem explicantur, hæc fere sunt

وَأَمَّا & وَأَمَّا, وَأَمَّا

وَأَنَّ ac وَأَنَّ

Præpositiones.

مِنْ *a, ex, de, & cum* superlatiuo *pra*, vt ei comparatiuam vim inducat. vide p. 16.

* Sæpe etiam مِنْ Nomini præpositum *πλεονάζει*.

إِلَى *ad.* † حَتَّى *vsque ad,* vide in Adverbiis.

فِي *in, cū, super*

عَلَى *super, de*

عَنْ *a, de*

مَعَ *cum*

قَبْلَ *ante*

لَدَى & لَدَى *apud*

لَدَى & لَدَى *i. dem.*

عِنْدَ *etiam apud*

بَيْنَ *inter.*

فَوْقَ *supra*

تَحْتَ *infra, sub.*

حَوْلَ *circa*

بِدَلِ *pro*

أَمَامَ *coram.*

خَلْفَ *post*

شَطْرَ *versus.*

عَبْرَ *trans*

سِوَا *ac* سِوَا *ac* سِوَا *præ-ter.*

دُونَ *præter, & de numero infra.*

عَبْرَ *præter: Adiectiuus notationem contrariam indit,*

vt عَبْرَ مَكَلٍ *imper-fectus.*

Ex his multæ, quæ in Fatha desinunt, Nomina Accusati-
vi Casus sunt, abiecta Nunnatione, cuius generis etiam est

فَدَامَ *ante*: quæ causâ est, vt præcedente alia Præpositio-
ne Fatha in Kesre Genitiui mutant. v. g. مِنْ فَوْقِ

superne, بَعْدِ مِنْ *post*, مِنْ أَجْلِ *propter*.

Interiectiones.

Pauca sunt, quas vsus ipse docebit. v. g. وَيْلٌ *ve, & cum*

Articulo الْوَيْلُ, regitque Genitiuum cum ل, v. g. الْوَيْلُ

لِلْأُمَّةِ *ve populo.*

CAP. XVI. DE SYNTAXI.

I. Verba Substantiua كَانَ *fuit*, صَارَ *factus*
est, لَيْسَ *non est*, &c. habent post se Accusatiuum : اللَّهُ

كَانَ قَدِيرًا *Deus est inpotente, i. e. potens.*

II. Participia, quæ statum aut gestum significant, in Ac-
cusatiuo efferuntur.

III. Numeri Cardinales ratione Regiminis sunt Substanti-
ua, & a 3 ad 10 regunt numeratum in Genitiuo; a 10 ad 100 in
Accusatiuo.

IV. Accusatiuus nudus sæpe con significat *respectu*, *secun-*
dum, quoad. e. g. طَابَ نَفْسًا *bonus est secundum animam.*

V. Nomen mensuræ & ponderis ponit mensuratum in Ac-
cusatiuo. vt قَعْبَرٌ شَعْبَرًا *modius hordei.*

VI. Præpositiones, tam separatae, quam inseparabiles, regunt
Genitiuum. *Exceptiua*, vt sunt عَدَا, إِلَّا, خِلَا, *prater*, etiam

Accusatiuum, sicut و *cum*, de qua supra p. 18. dictum est.